

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LX. ÉVFOLYAM, 2020 7. SZÁM

A koronavírus a vállalati kapcsolatokat is próbára tette

7-10. oldal

Dr. Futó Péter:
egészségügyi krízisből
gazdasági válság lett

3. oldal

**A koronavírus-járvány
első hullámának
nyertesei is vannak**

11. oldal

**A technológiai változásokra
az embereket is fel kell
készíteni**

13. oldal

TARTALOM

AKTUÁLIS

- Dr. Futó Péter: A koronavírus-járvány elsődlegesen egészségügyi krízist idézett elő, amiből gazdasági válság lehet **3**
- Történelmi léptékben visszaesett az európai uniós bruttó hazai termék **6**

FÓKUSZBAN

- A koronavírus a vállalati kapcsolatokat is próbára tette **7**
- Lakatos Péter: Krízishelyzetekben a jó kapcsolatok javulnak, a rosszak tovább romlanak **7**
- Gál Pál Zoltán: Ahol fontos az idegenforgalom, megértőbb a hozzáállás **8**
- dr. Orosz Csaba: Ebben a kiéleződött helyzetben kevés az együttműködés **8**
- Essősy Zsombor: A bajban nagyobb a segítőkészség, az összefogás **9**
- Tibor Dávid: Sok, utólag rossznak bizonyuló döntést láttam **10**

NAPIRENDEN

- A járvány első hullámának nyertesei **11**
- A technológiai beruházásokra az emberek is fel kell készíteni **13**
- Hajlamosabbak lettek a korrupcióra a munkavállalók **14**
- A távoli és irodai, azaz a hibrid munkavégzés dimenziói **14**
- Év végére jönnek a csődök a világgazdaságban **15**

MGYOSZ-HÍREK

- A XXII. közgyűlés képekben **16**

EURÓPAI UNIÓ

- A járvány okozta válság leküzdésére irányuló kezdeményezések támogatása **18**
- Koronavírus: 128 millió euró új kutatási projekteknek **18**

KÖNYVJELZŐ

- Jóslás, tudományos alapon **19**
- Bankok a történelemben: innovációk és válságok **20**

A MAGYAR GYÁRIPAR

az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Kocsi Ilona, a Magyar Gyáripar szerkesztője

„Vajon a járvány hatására a cégek nyitottak lettek, vagy éppen ellenkezőleg: gyanakvóvá, bezárkózóvá, túlzottan is óvatossá váltak?”

COVID 2.0: vészjósító előjelek

Beindult a koronavírus második hulláma. Rekordok dőlnek meg a megbetegedésekben. Ám a március-május közötti időszak nem múlt el nyomtalanul: óvatosabbak lettünk, kevésbé pánikolunk, tudjuk, alattomos vírussal van dolgunk. Ugyanakkor bizalmatlanabbak is lettünk: a boltokban, munkahelyeken gyanakvóan méregetjük egymást. Vajon ki lehet a rettegett vírushordozó, szuferfertőző?

Az üzlet életet súlyosan érintette a COVID-19 első hulláma. Vannak olyan ágazatok – leginkább a turizmus –, amely azóta sem tért magához. De a vállalatok közötti kapcsolatot is próbára tette a vírus. Szeptemberi körkérdésünk erre vonatkozott. Vajon a járvány hatására a cégek nyitottak lettek partnereik felé, vagy éppen ellenkezőleg: gyanakvóvá, bezárkózóvá, túlzottan is óvatossá váltak? Mindenre akad példa. „Általánosságban – mint az élet más területein is lenni szokott – krízishelyzetekben a jó kapcsolatok javulnak, bensőségebbé válnak, a rosszak pedig tovább romlanak. Természetesen egy-egy kapcsolat minősége mögött sok részlet egymásra hatása rejlik, a pórias üzleti érdekektől a személyes „kémian” át, a szereplők nemzeti, társadalmi kultúrájának az illeszkedéséig” – szögezi le Lakatos Péter. **(7. oldal)** Gál Pál Zoltán vegyes tapasztalatokról számolt be. Volt olyan szálloda, ahol azonnal megértették a helyzetet, s gyorsan visszautalták a foglalásokat, ám akadt olyan is, amelyik nem térít vissza. Azt javasolta, a jövő évben használják fel a keretet. Azon országok vállalatai voltak megértőbbek, ahol az idegenforgalom meghatározó szerepet játszik a bevételben. **(8. oldal)** dr. Orosz Csaba úgy látja, „ebben a kiéleződött, bizonytalan helyzetben kevés az együttműködés, összetartás helyett széthúzás a jellemző.” Essősy Zsombor viszont azt tapasztalta, hogy „a bajban nagyobb a segítőkészség, az összefogás.” **(9. oldal)** Tibor Dávid arról számolt be, hogy „a március-május közötti időszakban sok, utólag rossznak bizonyuló döntést” látott. **(10. oldal)**

Akárhogy is alakultak a vállalati kapcsolatok, egy dologban biztosan mindenki egyetért az MGYOSZ negyedszer megválasztott elnökével, Dr. Futó Péterrel, „a koronavírus-járvány elsődlegesen egészségügyi krízist idézett elő, amiből gazdasági válság lett.” **(3. oldal)** „Mindkettőre tekintettel kell lenni a kormányzati lépéseknél. Egészséges gazdasághoz egészséges emberek kellene. Ezért fontos a vállalatok, s az emberek támogatása...”

Annál is inkább, mert beindult a vírus második hulláma. Sok vállalat éppen hogy túlélte az első csapásait, még nem erősödött vissza. Az Atradius hitelbiztosító vészjósító elemzést tett közzé ezzel kapcsolatban. Azt mondja, a világban ősszel elindulhat egy csődhullám. **(15. oldal)** Az pedig mindent, és mindenkit az eddiginél nagyobb megpróbáltatás elé állíthat.

Dr. Futó Péter:

A koronavírus-járvány elsődlegesen egészségügyi krízist idézett elő, amiből gazdasági válság lett

„Lehet, hogy a járvány után a gazdaság élénkítésével kapcsolatos teendők kitöltik az újabb négy évet. Nem bánom, ha az eredmény egy stabilan növekvő, a XXI. század igényeinek megfelelő, nyitott, korszerű gazdaság lesz” – mondta Dr. Futó Péter, aki negyedik elnöki ciklusát kezdhet-e meg újraválasztása után.

Magyar Gyáripar: Negyedszer választották meg a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége elnökének. Ez nem semmi! Vannak új tervei a következő négy évre, vagy programjának lényege a folytatás?

Dr. Futó Péter: Mindkettő. Ám most, az új ciklus elejét mindenképpen uralni fogja a COVID-19 járvány, amellyel a második félévben – sőt, talán még a jövő évben is – számolni kell. Csak remélni tudom, hogy lassan túljutunk ezen a rémtörténeten, és újra normalizálódhat az élet, a gazdaság.

Önök akár már gyakorlata is lehet a válságkezelésben, hiszen amikor 2008-ban először lett elnök, éppen kitört a gazdasági világválság...

FP: Ég és föld a különbség a két válság között, ezért a kezelésében sem lehet ugyanolyan módszereket használni. 2008-ban pénzügyi válságként indult, s az terjedt át a gazdaság sok területére. És akkor már, hogy úgy mondjam, benne volt a levegőben, hogy változás lesz. Voltak előjelei... A gazdasági megtorpanás lehetőségéről most is beszéltek már, hiszen egy hosszú, felfelé ívelő szakaszban voltunk, s a ciklikus fejlődés jellemzője, hogy az ilyen hosszú növekedési szakaszok egyszer kifulladásra mennek. Ám nem ez következett be, hanem egy senki által nem kalkulált járvány zúdult ránk. Ez készületlenül ért mindenkit. Amikor Kínában lezártak több várost, már gyanakodtunk, hogy a vírus nem áll meg a határoknál. Ám ekkora méretre, s ilyen drasztikus következményekre nem számítottunk. A nagyon kemény, ám az adott helyzetben szükségszerű kormányzati intézkedések leblokkolták a gazdaság több területét. Az utazáshoz kapcsolódó ágazatok – turizmus, szállodák, éttermek stb. – a nagy veszteséket, különösen a fővárosban.

Milyen kormányzati intézkedéseket tart fontosnak a COVID-járvány idején, a károk enyhítésére?

FP: Az eddigi intézkedések fontosak voltak. Segített a munkahelyek védelmét célzó bértámogatás, ezt mindenképpen folytatni kell ősszel is, mint ahogy az álláskeresők intenzívebb támogatására is nagy szükség lesz. A beruházások támogatása fontos a jövő megalapozásához is. Az MNB alacsony kamatozású hitelei szintén hasznosak. A járvány romboló hatását enyhítendő komplex támogató csomag kell a jövőben is, aminek fontos eleme kell, hogy maradjon a pénzügyi segítség. A gazdaságba és a tár-

„Egészséges gazdasághoz egészséges emberek kellene. Ezért fontos a vállalatok, s az emberek támogatása. Csak akkor tudjuk gyorsan újraindítani a gazdaságot, ha az emberek nem veszítik el a munkahelyeiket. Fontos, hogy támogassuk a nehéz helyzetbe kerülőket is. És a gazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a pénzpiacok működőképesek maradjanak.”

sadalomba ugyanis egyaránt sok pénz kell, hogy amikor lehet, nagy lendületet vehessen a gazdaság. Összességében egyetértek az ismert magyar közgazdászok nyílt levélben megfogalmazott javaslataival. A koronavírus-járvány elsődlegesen egészségügyi krízist idézett elő, amiből gazdasági válság lett. Mindkettőre tekintettel kell lenni a kormányzati lépéseknél. Egészséges gazdasághoz egészséges emberek kellene. Ezért fontos a vállalatok, s az emberek támogatása. Csak akkor tudjuk gyorsan újraindítani a gazdaságot, ha az emberek nem veszítik el a munkahelyeiket. Fontos, hogy támogassuk a nehéz helyzetbe kerülőket is. És a gazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a pénzpiacok működőképesek maradjanak.

Mit gondol, megváltozik az élet a járvány után? Vagy visszatérhet a régi kerékvágásba?

FP: Az biztos, hogy az élet nem lesz ugyanolyan, mint március előtt volt. Megnőtt a szerepe a biztonságnak, ami a munkahelyekre is kihat. A járvány alatti bezárkózásban, biztonsági okokból, sok cégnél otthoni munkát rendeltek el. A kényszer szülte ezt az ötletet, mára kiderült, a home office sok helyen bevált, ami átrendezheti az irodapiacot is. Teret nyertek a távmunkát segítő IT-megoldások, így az otthoni munka sok foglalkozásnál a jövőben is megmarad. A dolgozók ezt megkedvelték, a cégeknek pedig megtakarítást is jelenthet (az utazási hozzájárulás csökkenhet, s talán az irodák mérete is...) Ugyanakkor nem biztos, hogy kevesebb irodára lesz szükség. Talán csak a funkciók változnak meg. A járvány az élet minden területén felgyorsította a digitalizálást. A bürokrácia csökkenthető az IT-megoldásokkal, sőt, gyorsabbá, hatékonyabbá válhat az ügyintézés. Az iskolákban is nagy lehetőség rejlik ebben, ha az intézmények és a tanulók rendelkeznek megfelelő eszközökkel, tudással. A COVID-19 első hulláma arra is rámutatott, az ország szegényebb térségeiben fokozódhat a lemaradás, ha nem érik oda gyorsan kormányzati segítség. (például laptopok, ingyenes internet formájában.) Ha ugyanis ősszel ismét be kell zárni iskolákat, ám nem lesz eszköz a távoktatás megvalósítására, akkor az ottani hátrányos helyzetű gyerekek nem fognak tudni tanulni. Erre már most gondolni kell!

Elhangzott az az ötlet is, hogy a járvány miatt a munkájukat elvesztőket amolyan „gyorstalpalóval” át lehetne képezni, új

szakmára. AZ MGYOSZ-nak szívügye a szakmunkásképzés. Mit szól ehhez a javaslatához?

FP: Minden képzésnek híve vagyok, de ez kicsit idegen a mi szakmunkásképzési reformprogramunktól. Figyelembe kell venni, hogy a mai fiatalnak élete során többször kell majd szakmát váltania, vagyis nem kerülheti el az élethosszig tanulást. Ehhez viszont stabil alapok kellene, matematikából, informatikából, és egy idegen nyelvből. És persze, a magyar nyelv alapos ismerete sem mellőzhető. Meggyőződésünk, a magyar gazdaság jövője a szakembereken múlik. Fontos, hogy a szakmunkásképzőkből kikerülő tanulók az alapos szakmai tudáson kívül rendelkezzenek a tanulás képességével is. Egy gyorstalpalóval ez nem biztosítható. Munkatársaink Gablini Gábor alelnök vezetésével két éven keresztül az egész országra kiterjedő, szerteágazó felmérést végeztek arról, mitől lenne korszerű, a jövő igényeinek is megfelelő a képzés. Iskolákat, tanárokat, diákokat, önkormányzatokat, munkaadókat kérdeztek végig a gyakorlati és elméleti gondokról, teendőkről. Az elkészített komplex programunk a XXI. századi szakmunkásképzés menetét, módszerét foglalja össze. Hogy csak egy új elemet említsek: azt javasoltuk, hogy a szakmát tanuló diákok kezdettől fogva a minimálbér felének megfelelő támogatást kapjanak a kormánytól, a másik felét pedig a munkáltatók adják oda. Így kezdettől fogva nemcsak tanul, de pénzt is keres egy tanuló, ami nagyon erős motiváció lehet. Így elérhetjük, hogy a jó képességűek is vonzóan tartásuk ezt a képzési formát. Ezzel együtt, amolyan tűzoltásként, talán bevezethető a „gyorstalpalás” is, de nem lehet a rendszer része. Egy napi gondot megoldhatunk vele, de a perspektívát vennénk el a résztvevőktől azzal, hogy nem adnánk meg nekik a továbblépéshez, váltáshoz szükséges alaptudást. Ez ugyanis már nem férne bele egy gyorsított képzésbe.

Milyen a kapcsolatuk a kormánnyal?

FP: Az utóbbi években több olyan szervezetben, bizottságban veszünk részt, ahol a kormányzat képviselőjével folyamatos pár-

„A COVID-19 első hulláma arra is rámutatott, az ország szegényebb térségeiben fokozódhat a lemaradás, ha nem érkezik oda gyorsan kormányzati segítség. (például laptopok, ingyenes internet formájában.) Ha ugyanis öszszel ismét be kell zárni iskolákat, ám nem lesz eszköz a távoktatás megvalósítására, akkor az ottani hátrányos helyzetű gyerekek nem fognak tudni tanulni”

beszéd lehetséges. Ott vagyunk a Verseny-szféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumában (VKF), részt veszünk a koronavírus elleni védekezés pénzügyi akciócsoportjában, a gazdaság újraindításán dolgozó csoport munkájában. Meggyőződés, hogy a munkaadók olyan tapasztalattal, tudással rendelkeznek, amelyek nélkülözhetetlenek a gazdasági kilábaláshoz.

Meghallgatják javaslatokat? Meg is fogadják azokat?

FP: Egyre több javaslatunkat láttuk viszont a kormány járvány idején kialakított csomagjában. Ez nem jelenti azt, hogy minden ötletünk átment, s hogy ne lehetne az együttműködést szorosabbra fűzni.

Visszatérve a negyedik elnöki ciklusához: mit szeretne elérni, megvalósítani?

FP: A célok nem változtak: korszerű, versenyképes és eredményes magyar gazdaság megteremtésében vagyunk érdekeltek, s ennek kialakításához minden segítséget megadunk, szívesen együttműködünk az ezt szolgáló programok összeállításában. Ugyanakkor soha ennyire bizonytalan nem voltam a jövőt illetően: a koronavírus súlyosan érintette a magyar gazdaságot. Súlyosabban, mint sok európai államot. Nem tudom, nem látom, mi lesz a szeptemberben újra terjedő megbetegedések következménye. A drasztikus határlezárást már egy kicsit enyhítették, ami fontos a gazdaságnak. Kormányzati célként megfogalmazódott, hogy fontos az emberek biztonsága, és a gazdaság működőképességének fenntartása.

Ez helyes irány. Szóval, ha túljutunk a vírusról, sok teendőnk lesz a gazdaság fellendítésében. Lehet, hogy a járvány után a gazdaság élénkítésével kapcsolatos teendők kitöltik az újabb négy évet. Nem bánom, ha az eredmény egy stabilan növekvő, a XXI. század igényeinek megfelelő, az újdonságokra nyitott korszerű gazdaság lesz.

„Meggyőződésünk, a magyar gazdaság jövője a szakembereken múlik. Fontos, hogy a szakmunkásképzőkből kikerülő tanulók az alapos szakmai tudáson kívül rendelkezzenek a tanulás képességével is...”

Történelmi léptékben visszaesett az európai uniós bruttó hazai termék

Az első becslésben jelzettnél kevésbé, de így is a valaha regisztrált legnagyobb mértékben csökkent a bruttó hazai termék a második negyedévben mind az euróövezetben, mind az EU-ban az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat jelentése alapján.

A második negyedévben az euróövezetben 11,8 százalékkal csökkent a bruttó hazai termék (GDP) az előző negyedévhez képest az Eurostat második becslése szerint. Első becslésében 12,1 százalékos csökkenést mutatott ki az Eurostat, de a második becslésben kihozott enyhébb mértékű csökkenés is a nyilvántartás 1995-ös kezdete óta regisztrált legnagyobb visszaesés.

Az egy évvel korábbihoz képest a második negyedévi GDP az euróövezetben 14,7 százalékkal csökkent, kevésbé az első becslésben jelzett 15,0 százaléknál.

Az Európai Unió 27 tagállamának a bruttó hazai terméke a második negyedévben az Eurostat második becslése szerint 11,4 százalékkal csökkent, kevésbé az első becslés 11,9 százaléknál. A második negyedévi GDP-csökkenés az EU esetében is a valaha regisztrált legnagyobb. Éves bázison a második becslés a GDP 13,9 százalékos csökkenését mutatta ki az EU-ban az első becslésben jelzett 14,4 százalék helyett.

Az első negyedévben negyedéves bázison az euróövezeti GDP 3,7 százalékkal, az uniós pedig 3,3 százalékkal csökkent. Az egy évvel korábbihoz képest az euróövezetben 3,2 százalékkal, az EU-ban 2,7 százalékkal csökkent a bruttó hazai termék az első negyedévben.

Negyedéves bázison Spanyolországban csökkent a GDP a legnagyobb mértékben a második negyedévben, 18,5 százalékkal. Horvátországban 14,9 százalékos, Magyarországon 14,5 százalékos volt a negyedéves GDP-csökkenés. A görög GDP 14,0 százalékkal, a portugál 13,9 százalékkal, a francia 13,8 százalékkal csökkent negyedéves bázison a második negyedévben.

A legkisebb mértékű negyedéves GDP-csökkenést Finnországban regisztrálták a második negyedévben, 4,5 százalékosat.

A litván GDP 5,5 százalékkal, az észtországi 5,6 százalékkal, az írországi 6,1 százalékkal, a lettországi 6,5 százalékkal, a dániai pedig 6,9 százalékkal csökkent.

A GDP összetevői közül a lakossági fogyasztás a második negyedévben 12,4 százalékkal zsugorodott az euróövezetben és 12,0 százalékkal az EU-ban. Az első negyedévben az euróövezeti fogyasztás 4,5 százalékkal, az EU-ban 4,2 százalékkal csökkent.

A beruházási tőkeképződés a második negyedévben 17,0 százalékkal csökkent az euróövezetben és 15,4 százalékkal az EU-ban az első negyedévi 5,2 és 4,6 százalékos csökkenés után.

Az export 18,8 százalékkal esett vissza az euróövezetben és az EU-ban egyaránt, miután az első negyedévben 3,9 és 3,2 százalékkal csökkent. Az import az euróövezetben 18,0 százalékkal, az EU-ban 17,8 százalékkal csökkent a második negyedévben. Az első negyedévben 3,2 és 2,8 százalék volt a csökkenés.

A lakossági fogyasztás erős negatív hatást gyakorolt a bruttó hazai termék alakulására mind az euróövezetben, mind az EU-ban. Az euróövezetben 6,6 százalékponttal, az EU-ban 6,3 százalékponttal járult hozzá a GDP-csökkenéshez. A beruházások 3,8 és 3,4 százalékpontot faragtak le a GDP-ből a két régióban. A külkereskedelmi mérleg is mindkét régióban negatívan befolyásolta a GDP alakulását.

A bruttó hazai termék a 2019-es negyedik negyedévben elért eddigi legmagasabb szinttől 15,1 százalékkal marad el az euróövezetben és 14,3 százalékkal az Európai Unióban. Az idén a második negyedévben elért GDP az euróövezet esetében 2005 első negyedéve, az EU esetében 2009 harmadik negyedéve óta a legalacsonyabb.

MTI

Augusztusban megállt a GKI konjunktúraindex visszaemelkedése

A GKI konjunktúraindexének áprilisi, a járvány okozta pánik miatt bekövetkezett zuhanásának az elmúlt négy hónapban még csak a felét sikerült ledolgozniuk a hazai gazdasági szereplőknek. Sőt, augusztusban – a GKI-nak az EU támogatásával végzett felmérése szerint – a fogyasztói várakozások még kissé romlottak is, az üzletiek pedig nem változtak.

Az üzleti szférán belül az ipari és kereskedelmi várakozások minimálisan javultak, az építőiparban és a szolgáltatásban romlottak, de jellemzően egyaránt a hibahatáron belül. A magyar gazdaság jövőjének megíté-

lése augusztusban az üzleti szférában nagyon jelentősen (a júliusi jelentős javuláshoz képest) romlott, legkevésbé az egyébként már eleve peszsimista iparban. Ugyanakkor a lakosság véleménye augusztusban jelentősen ja-

vult, négy hónap alatt áprilisi esésének 70%-át dolgozta le. A GKI fogyasztói bizalmi indexe áprilisi zuhanását követően három hónapon át lassuló ütemben, de emelkedett, majd augusztusban kissé csökkent.

A KORONAVÍRUS A VÁLLALATI KAPCSOLATOKAT IS PRÓBÁRA TETTE

A járvány sok mindent átrendezett az üzleti életben is. A baj a vállalatok közötti kapcsolatokat is próbára tette. Volt, hogy a nehéz helyzet a segítőkészséget, az együttérzést, lojalitást váltotta ki az üzletfelek között, erősödött az együttműködés. Ám az ellenkezőjére is akadt példa. A bankok például jól emlékeznek még a 2008-as válságra, amikor sok kliensük fizetéképtelenné vált, így bottal üthették hitelek nyomát. Ezért most az első gyanús jelre behúzták a féket... Alábbi összeállításunkban arról kérdeztük az MGYOSZ néhány vezetőjét, tagszervezeteinek elnökét, hogy ők mit tapasztaltak: a COVID-19 első szakaszában miként alakultak a vállalatok közötti kapcsolatok. Erősödtek, nyitottak partnereik felé, vagy éppen ellenkezőleg: gyanakvóvá, bezárkózóvá, túlzottan is óvatossá váltak?

Lakatos Péter, a Videoton társ-vezérigazgatója, az MGYOSZ társelnöke

Általánosságban – mint az élet más területein is lenni szokott – krízishelyzetekben a jó kapcsolatok javulnak, bensőségebbé válnak, a rosszak pedig tovább romlanak. Természetesen egy-egy kapcsolat minősége mögött sok részlet egymásra hatása rejlik, a pórias üzleti érdekektől a személyes „kémian” át, a szereplők nemzeti, társadalmi kultúrájának az illeszkedéséig.

A krízishelyzetben az elemi aktivitások szintjén – ami a jelenleg aktív generáció számára első élmény, hiszen 1956 óta nem volt olyan pillanat, amikor a szabad mozgás egy városban

Lakatos Péter: Krízishelyzetekben a jó kapcsolatok javulnak, bensőségebbé válnak, a rosszak pedig tovább romlanak

vagy megyén belül sem volt magától értetődő – összezártak az emberek, cégek, hiszen mindenki tartott attól, hogy pont ő fagyasztja be a rendszert, az ellátási láncot, ami amúgy is billegett.

Szintén logikus, hogy a dinamikus, gyorsan fejlődő cégek, ahol a személyes ambíciók erősebbek, a motivációk közvetlenebbek, jobban reagáltak a válságra: elsősorban a lehetőséget látták benne a versenybeni jobb pozíció megszerzésére. A nagy multinacionális cégek – érthető módon – sokkal defenzívebben reagáltak és az életüket amúgy is behálózó „compliance” újabb fejezetekkel bővült, ami időnként a motivációt is visszaveszi. Nyugat-Európában a home office és a Kurzarbeit nagyon lelassította a nagyobb vállalatok működését, hiszen itt sok részleg és szereplő kollektív egyeztetése kell a döntéshez, és ritkán volt mindenki egyszerre elérhető.

A gazdasági ágak között természetesen óriás különbségek vannak. Nekünk például voltak vevőink, akik fokozták a kibocsátásukat. A wifi hálózati eszközöket vásárló partnerünk például folyamatosan emelte a rendeléseit,

miközben az autóiparban legalább 2 hónap olyan volt, mintha el se kezdődött volna.

Általában úgy látom, hogy rövidtávon (6 hónap) azok nyertek (illetve veszítettek kevesebbet), akiknek a vállalati szervezete, az adaptációs képessége erősebb volt, középtávon a tőkeerő jelentős megkülönböztető tényező lesz a súlyosan érintett iparágakban, míg hosszabb távon a felszín alatt már korábban érlelődő folyamatok begyorsulása lesz a meghatározó. Nem gondolom – talán inkább remélem –, hogy alapvető változásokat nem hoz a krízis, hanem egy tanulságos, rossz emlékként marad meg bennünk.

„A dinamikus, gyorsan fejlődő cégek, ahol a személyes ambíciók erősebbek, a motivációk közvetlenebbek, jobban reagáltak a válságra: elsősorban a lehetőséget látták benne a versenybeni jobb pozíció megszerzésére”

Gál Pál Zoltán: Ahol fontos az idegenforgalom, megértőbb a hozzáállás

Gál Pál Zoltán, a Jet Travel Kft. tulajdonos ügyvezetője, a Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége (VIMOSZ) elnöke, az MGYOSZ alelnöke

A turizmus és a vendéglátás az idén többszörösen katasztrófa sújtotta területté nyilvánítható. Nyáron azt hittük, hogy ősszel már jobb lesz, mert a március-áprilisi vírusok után felkészültebbek leszünk így egy esetleges őszi második felvonás már nem okoz meglepetéseket. De okoz, okozott!

A mi cégünkre szűkítve a választ: tavasszal a légitársaságokkal küzdöttünk, hogy a befizetett előlegeket visszakaphassuk, amit

ügyfeleinknek vissza kellett fizetnünk. Nem volt egyszerű. A hagyományos, nagynevű társaságok – mint például a Lufthansa, KLM – viszonylag hamar kialakították azt a használható protokollt, ami alapján a lebonyolítás egyszerűbb volt, s az előlegeket is megkaptuk. A fapadosok esetében ez 3-4 hónapig is eltartott. Próbáltunk magyarázatot találni az eltérő viselkedési módokra, s arra jutottunk, talán a kapcsolatok típusa magyarázza ezt az eltérést.

A KLM-mel például az irodánk áll közvetlen kapcsolatban, sok éve így van ez. A fapadosoknál helyfoglaló rendszereken keresztül intézzük az utazást. Vagyis az eltérés technikai problémákkal is magyarázható.

Hasonlóan érdekes tapasztalatot szereztünk a szállodáknál is. Meglepő módon, a déli, keleti partnereink rugalmasan kezelték a megváltozott helyzetet, gyorsan visszautalták a foglalókat. Az angolszász partnerünk –konkrétan itt egy ír irodára gondolok – viszont azt javasolta, hogy majd utazzuk le az idei keretet, nem térít vissza. E különbségre azt a magyarázatot adtuk, hogy Görögország, Törökország, Ciprus, Olaszország GDP-jében meghatározó szerepet játszik az idegenforgalom, az ottani szakmai szervezetek fontosnak tartják, hogy a jó kapcsolatok megmaradjanak velünk. Az idei év minden, idegenforgalomban dolgozó cégnek nagy csapás, megértőbben fogadták a lemondásokat, nem akarták még azzal is megkeseríteni,

hogy akadékoskodnak a lemondott szállások rendezésénél. Ezzel segítettek nekünk, s amint lehet, biztosan újra viszünk utasokat ezekre a helyekre. Az ír partnerünknel egy magyar iroda nem sokat számított, ez érződött a hozzáállásában is.

Tavasszal azt hittük, hogy ősszel legalább az üzleti utak, konferenciák beindulnak – ezek lebonyolítása az egyik erősségünk –, most azonban már látjuk, ebből semmi nem lesz. Az egyes országok eltérő és hektikus határzár gyakorlata azonban keresztülhúzta számításainkat. Mindenkinek jó lenne az egységes EU-szabályozás.

„Görögország, Törökország, Ciprus, Olaszország GDP-jében meghatározó szerepet játszik az idegenforgalom, az ottani szakmai szervezetek fontosnak tartják, hogy a jó kapcsolatok megmaradjanak velünk”

dr. Orosz Csaba: Ebben a kiéleződött, bizonytalan helyzetben kevés együttműködést látok, összetartás helyett széthúzás a jellemző

Presztízsharc indult a világban, ami számháborúval párosul. A tét az, ki tudja előbb feltalálni a koronavírust gyógyító vakcinát, s ki tud ezzel a leggyorsabban megjeleníteni a piacon. Időpontok röpdősnek, amit az egyes országok megbetegedési statisztikái tesznek drámaibbá.

Miután az egészségügyhöz nem értünk, bizonytalanul nézzük a fejle-

ményeket. Az már kiderült, ez a vírus sem ismeri a tankönyveket, mutálódik, másként viselkedik, mint ahogy az meg van írva. Így a következmények sem kiszámíthatóak, ezért nagy a titkolózás, a bizalmatlanság, a bizonytalanság. Kommunikációs csata is kíséri a fejleményeket. Pedig a gazdaságban a reális megítélés és a tényszerű kommunikáció vezetne a célhoz, még ak-

kor is, ha esetleg nem túl pozitív képet vázol fel.

Mindez a gazdaság szereplőit sem hagyja érintetlenül. Bár sok ágazatban – így az autóiparban – a visszaesés drámai, a gyártók az utolsó pillanatig kívánnak annak bejelentésével, milyen elbocsátásokkal, termelés visszafogással, vagy más eszközökkel akarják kezelni az adott helyzetet. Ez a be-

„Nagy a titkolózás, a bizalmatlanság, a bizonytalanság. Kommunikációs csata is kíséri a fejleményeket. Pedig a gazdaságban a reális megítélés és a tényszerű kommunikáció vezetne a célhoz, még akkor is, ha esetleg nem túl pozitív képet vázol fel.”

szállítóikat is súlyosan érinti. Nem tudják, mik a partnerek szándékai, ezért bizalmatlanul lesik minden lépésüket. Ilyenkor terjednek a pletykák, hogy egy-egy gyártó úgy lép túl a gondokon, hogy olcsóbb előállítási helyet keres. Vagy végleg lehúzza a rolót. Vagy... A bizalmatlanság megmérgezi, elrontja az üzleti kapcsolatokat is.

Persze, részben érthető a nehéz helyzetbe jutottak titkolózása is. Attól tartanak, ha megmondanák, hogy mekkora a baj, akkor nehézségeiket kihasználhatnák a konkurensok is. Igaz, hogy a hallgatással beszállítóikat is veszélybe sodorják, míg egy előzetes információval segíthetnék, hogy kiutat találjanak a nehéz helyzetből, de ez ilyenkor nem számít. Túlélésnél csak az a lényeg, hogy én, azaz az adott vál-

latat túljussak a bajokon, ilyenkor szinte mindenki ellenségnek számít. Vagy legalábbis olyan ellenfélnek, aki bezavarhat a túlélési játszámába.

Ebben a kiéleződött, bizonytalan helyzetben kevés együttműködést látok, összetartás helyett széthúzás a jellemző. Nemcsak a vállalatoknál. Gondoljunk csak az Európai Unió tagországaira, még abban sem tudtak megállapodni, hogy egységes elvek alapján rendelkezzen el határozat, ha feltétlenül szükséges.

Ilyen bizalmatlan légkörben a bankok azt kérik a hitelt felvenni szándékozótól, hogy nyújtson be egy öt-éves üzleti tervet, amelyben kitér az árbevételre, nyereségre is. Mintha nem látnák, mi van most a világban, nem értenék, hogy most más elvek szerint kellene

Dr. Orosz Csaba, a Horoszcoop Kft. tulajdonos ügyvezető igazgatója, az MGYOSZ alelnöke

működniük nekik is. Vajon meg tudja most mondani valaki, hogy a következő öt évben hogyan alakul majd a forint árfolyama? Vagy lesznek-e még határozatok, amelyek a könnyítések ellenére is nehezítik a külpiaci kooperációt is?

Amikor cégvezetőkkel találkozom, feltesszük egymásnak a rutinkérdést. Hogy vagy? Az amerikaiaknál is ez a sztenderd indítás – how are you? –, s ott nem szokás rá más mondani, minthogy nagyon jól remekül. Úgy vettem észre, nálunk is hódít ez a modell.

Mindenki jól van, illik optimistának lenni. Még akkor is, ha nem ezt érzi. Ha valaki reálisabb választ adna, s ebbe borúlátó hangok is becsúsznak, könnyen elkönyvelik lúzernek...

Bevallom, hívő ember vagyok. Hálás vagyok Istennek, hogy idáig elkerült a nagyobb baj. Ezért hiszem, sorsom nem rajtam múlik. Az ember két dolgot szeretne mindenképpen elkerülni: a halált és az adózást. Egyiket sem ússza meg. Célszerű ezt elfogadni, s mindig reálisan értékelni az adott helyzetet.

Essősy Zsombor:

A bajban nagyobb a segítőkészség, az összefogás

Tavasszal még világvége hangulat lett úrrá a Magyarok a Piacon Klub néhány tagvállalatánál, a legfrissebb felmérés pedig már egészen más képet vázol: győzött az élni akarás. Sokan fejlesztenek, beruháznak, és a korábbinál is szorosabb üzleti kapcsolatok épülnek ki.

A szervezetünkben csak magyar tulajdonú cégek vannak, zömmel középvállalatok. Olyanok, amelyek megtanultak küzdeni, ér-

tékelik az együttműködést. Nincs bezárkózás, szívesen osztják meg egymással piaci ismereteiket, hogy ezzel is segítsenek a többieknek. Úgy látom, a bajban nagyobb a segítőkészség, az összefogás. Ehhez talán az is kellett, hogy az első rémület után előkerült a bizakodás, az „ennél csak jobb lehet” optimizmusa, meg az is, hogy végül az első féléves számok ebben a csapatban nem is alakultak rosszul.

Felmérést végeztünk tagjaink között, amelyben az árbevételre, nyereségre, létszámra kérdeztünk rá. A közel 100 cég 34 százalékánál csökkent a nyereség, de a többinél vagy nőtt, vagy szinten maradt. Az árbevételnél a tagok negyedénél volt mérséklődés az 1. félévben. És ami fontos: többen is nagyon pozitív fejleményről számoltak be. Egyik autóiipari beszállító cég például azt mesélte, egy német cég tönkrement, az ő munkáit is Magyarországra hozták, így a várt zuhanás helyett erőteljes a növekedés. A magyar vállalat idáig Kínából szerezte be a szükséges szerszámokat, most megvásároltak egy magyar szerszámkészítő vállalkozást, és saját kézbe vették ezt a munkát. Nemcsak maguknak készítene szerszámokat, de külső megrendelőknek is.

A pályázati tanácsadó cégnél kb. ötezer beruházásra van

„Úgy látom, a bajban nagyobb a segítőkészség, az összefogás. Ehhez talán az is kellett, hogy az első rémület után előkerült a bizakodás, az 'ennél csak jobb lehet' optimizmusa...”

rálátásom. Ebből 800 több mint félmilliárdos, a többi 100 millió körüli. Akad köztük olyan cég is, ahol az első félévben 30 százalékkal zuhant az árbevétel, idén biztosan veszteségesek lesznek, de kihasználva az állami támogatást, előremenekülnek. Beruháznak, az embereket megtartják, abban bízva, hogy jövőre mindenképpen jobb

évük lesz. Az előremenekülés sok cégnél jellemző.

Én a bankok hozzáállását látom inkább aggasztónak. Bizonyára félnek attól, hogy ügyfeleik tönkremennek, ezért például még az államilag támogatott Széchenyi hitelnél is nagy az óvatosság. Túlzottan nagy. Mintha nem számítana nekik, hogy a hitelezés visszafogásával rontanak a helyzeten. Ebben a szférában inkább bizalmatlanabb lett a légkör. Pedig nyitottabb, rugalmasabb hozzáállás az ő üzleti eredményeikre is jó hatással lenne.

Tibor Dávid: A március-május közötti időszakban sok, utólag rossznak bizonyuló döntést láttam

A járvány első szakaszában a rossznak is megtapasztaltam a jót. Erősödött ügyfeleinkkel a kapcsolatunk, korrektség és segítőkészség jellemezte a problémás helyzetek kezelését. Még a multik leányvállalatainál is azt éreztem, sajnálják, ha éppen nem a helyi racionalitás szerint kellett dönteniük, hanem a központban elhatározott lépéseket végrehajtani. Nem mindenkinél, de nem is ritkán.

A március-május közötti időszakban sok, utólag rossznak bizonyuló döntést láttam. A leányvállalatok vezetői sokszor nem tudták, hogyan kezeljék a nehéz helyzetet. Ők gyakran arra vártak, hogy a központból megérkezzen az új helyzetre vonatkozó utasítás, s onnantól kezdve beindulhatott a végrehajtás. Esetleg olyankor is, amikor nem kellett volna, így maguk alatt vágták a fát. Sok éves kapcsolatokat nulláztak le például azzal, hogy a központból elrendelték, minden hitelkeretet fagy-

asszanak be. Ez bennünket is elért, de tisztáztuk a partnerünkkel: ha ezt meglépi, elveszít bennünket ügyfélként. Meggondolta magát, visszaállította a korábbi fizetési módot. Egy nemzetközi járvány, válság idején derül ki igazán, hogy nem mindig szerencsés, ha mindent egy központból döntenek el. Egy kelet-európai leánycég vezetője sokszor még akkor sem mer ettől eltérni, amikor látja: kártékony a döntés, az adott országban más lenne az optimális. Persze, vannak bátor igazgatók is, akik szembe mernek menni a központ értelmetlen utasításával. De nagy a kockázatuk...

Amikor kitört a járvány, szállítóinknál azt éreztem, hogy mindenki segíteni akar. Tavasszal például, amikor a kínai partnereink megtudták, itt erősödik a járvány, több ezer maszkot küldtek nekünk ajándékba a DHL-lel. Ők akkor már túl voltak a csúcson, tudták, milyen sokat jelenthet a segítség. Azt nézték, néztük, mit tudunk a határzárak ellenére is szál-

Tibor Dávid, a Masterplast Nyrt. alapító elnöke, az MGYOSZ elnökségi tagja

lítani. A versenytársaknál is nagyobb volt az együttműködési hajlandóság, mint korábban. Kiszolgáltattak voltunk, mindannyian. A közös sors, az egymásra utaltatás növelte az empátiát. A V4 országokban kisebb volt a fertőzöttség, mint tőlünk délebbre, nyugatabbra. Ez tanulságos lehet a járvány most kezdődő, második szakaszában is. Megtanultuk, védekezni kell, a biztonság fontos, de leállítani a

gazdaságot, nem célszerű. Együttműködéssel, korrekt kapcsolatokkal a nehéz helyzetek is kezelhetők.

„Egy kelet-európai leánycég vezetője sokszor még akkor sem mer a központ utasításától eltérni, amikor látja: kártékony a döntés, az adott országban más lenne az optimális”

A járvány első hullámának nyertesei

Mely iparágak, termékek, illetve szolgáltatások kerültek ki nyertesesen a több hónapig tartó járványügyi helyzetből? – erről készítettek elemzést a PwC Magyarország tanácsadói. Vizsgálták azt is, hogy melyek azok a szokások, amelyek várhatóan hosszú távon is illeszkednek a pandémia utáni értékrendbe.

2020 világszerte olyan újfajta, korábban csak sci-fikben látott kihívásokat hozott, amelyekre kevesen számítottak. Számos vállalat működése került veszélybe, dolgozók milliói nem tudtak munkába állni, a külföldről beszerzett alapanyagok nem érkeztek meg, vagy csak többhónapos csúszással. Mindeközben Magyarországon a liszt értékesítési volumene 168%-kal nőtt márciusban, áprilisban pedig 200 online webshop nyílt naponta. Nem minden felfutás ilyen evidens azonban.

A járvány legsúlyosabb hetei alatt számtalan cikk és tanulmány született a COVID-19 veszteségeiről, valamint rendelkezünk egy általános képpel az egyértelmű nyertesekről is, úgymint a maszk- és kézfertőtlenítő-gyártók, vagy az e-kereskedelem. Kevesebb szó esik viszont azokról az ágazatokról és vállalati szereplőkről, akik közvetlenül tudtak előnyt kovácsolni a pandémia által megváltozott körülményekből. A PwC Magyarország Kényeszerpihenő helyett túlórak – Avagy kik a COVID-19 nyertesei? című tanulmánya a világjárvány nyerteseiről ad átfogó képet, rámutatva olyan összefüggésekre is, melyek nem tekinthetők magától értetődőnek.

Változó értékek: első a biztonság

A vírus idején mindennél fontosabb értéké vált a biztonság, amely az élet több területén is új trendek felemelkedéséhez vezetett. A társadalom összetettségéből és rendszerszerű összefonódásából kifolyólag a legnagyobb kihívást a hálózati biztonság megteremtése jelentette.

„A járvány által létrejött új társadalmi rendben háttérbe szorultak a közvetlen társas kapcsolatok, és a fizikai távolságtartás miatt szükség volt digitális támogató folyamatok kiépítésére. Ebbe a kategóriába sorolhatók az otthoni munkavégzés miatt kiemelt fontosságúvá vált kiberbiztonsági szolgáltatók, valamint a mind gyógyszerészállításra, mind a social distancing megfigyelésére használt drónok, de új lendületet kapott a fintech-szektor és a járványügyi megfigyelések során is alkalmazott QR-kód-megoldás is. A járvány egyik sajátos következménye, hogy a közösségi biztonság miatt a társadalom még az egyéni szabadságjogok mérsékelt korlátozását is elfogadta” – mondja Osztovits Ádám, a PwC közép- és kelet-európai régiójának stratégiai igazgatója.

Az elemzés rámutat a fintech-szektor vírushelyzetben ta-

pasztalt trendjeire is: a pár perc alatt online benyújtható hitelkérlemek, számlanyitások vagy éppen a tőzsdei applikációk népszerűségének megugrására. Az utóbbira példa a brit Freetrade, amelyet 125%-kal többen tölthettek le márciusban. A drónok használata is új terepet kapott: fertőtlenítésre, illetve emberek testhőmérsékletének beazonosítására is bevetették a repülő eszközöket.

A PwC szakértői azonban arra is felhívják a figyelmet, hogy míg számos fintech-megoldás fogyasztói bizalmat kapott, addig a befektetési piacokon észlelhető tendenciák vegyes képet mutattak. Egyrészt a kockázatminimalizálás jegyében jelentősen megugrott az arany-befektetések volumene, azonban a bizonytalanabb helyzetű országok befektetői bátran fordultak kevésbé konvencionális termékek, így például a kriptovaluták felé. Az egészségügyi válsághelyzet idején azok a vállalatok is befektetői bizalmat tudtak szerezni, amelyek vegyipari vagy egészségügyi profillal bírnak.

Szabadidő másként: felívelő szórakoztató- és oktatóplatformok

Az oktatás és a munka mellett a szórakozás is a virtuális térbe költözött, így nagy igény mutatkozott a digitális szabadidős megoldások iránt. Ennek hatására számos tradicionális szórakoztatóplatform mellett olyan új szereplők is fókuszba kerültek, mint például a kínai TikTok – az applikáció letöltéseinek összesített száma 112 millió volt májusban. Szintén a beszűkülő sportolási és utazási lehetőségek vezettek a videojátékok és az online szerencsejáték felíveléséhez. Az emberek jelentős része nemcsak a szórakozásra formált igényt, hanem lehetőséget látott saját maga és a digitális oktatás kapcsán családtagjainak fejlesztésében is, így felgyorsult az oktatási témájú appok terjedése. Márciusban 32 millió új Microsoft Teams felhasználót regisztráltak, míg a Zoom-részvény árfolyama 108 USA dollárról 250 dollárra nőtt március és június között.

Vállalatok, amelyek rugalmasan és gyorsan alkalmazkodtak

A vállalati szféra is speciális alkalmazkodási folyamaton ment keresztül. Működési modell tekintetében a válság idején csak

azok a szereplők képesek talpon maradni, akik megfelelő pénzügyi tartalékokkal rendelkeznek, hiszen a kereslet több iparágban is nehezen becsülhető, bizonytalan.

„A vírus az ellátási láncokat is érzékenyen érintette, a lezáruló határok és a szigorúbbá váló biztonsági előírások megnehezítették a pontos árumozgásokat és többletköltségekhez – vagy soha meg nem érkező szállítmányokhoz – vezettek. A krízis leghatékonyabban azok a vállalatok voltak képesek átvészelni, amelyek rugalmas beszállítói kapcsolatokat tartanak fent, valamint felismerik a fogyasztók elérésének megváltozott alternatíváit. Átfogó tanulságnak tűnik, hogy leginkább azok a szereplők tudták zavartalanul folytatni működésüket, akik egyszerű, helyi ellátási láncsal rendelkeznek, valamint a fogyasztókhoz szorosan kapcsolódva – vagyis őket közvetlenül elérve – működnek” – teszi hozzá Osztovits Ádám.

A tanulmány szerzői hangsúlyozzák: a koronavírus esetén azt sem felejtethetjük el, hogy egy nehezen megfogható 2008-2009-es, tőzsdei összeomlással szemben ez a válság az emberek mindennapjaiba férközött be, a megváltozó szabályok és életvitel egyértelműen érezhetővé váltak a társadalom minden szereplője számára. Azoknak, akik átélték a karantént és a kijárási korlátozások intézményét, nem csak új szokásaik alakultak ki, de sok esetben akár értékrendjük is változott: van, akinek a meditációval, otthoni jógaórákkal felértékelődött a lelassulás, spiritualitás.

„A világszerte prioritássá vált biztonság miatt a korábbinál elfogadottabbá vált a megfigyelés a személyi szabadság bizonyos értelemben vett feladása, a kijárási és utazási korlátozások vagy a házi karantén intézménye kapcsán. Új lendületet kapott a minimalista életstílus és a csináld magad (DIY) trend is, hiszen nagyon sokan kezdtek (újra) kertészkedni, barkácsolni, vagy éppen otthon kenyeret sütni, haját vágni. A globális-lokális tengelyen is elmozdulás történt: előtérbe kerültek a helyi termékek, és a korábbi évekkel ellentétben a legtöbben helyi nyaralási célpontot választottak” - mondja Perger Júlia, a PwC Magyarország üzleti tanácsadója, a tanulmány egyik szerzője.

A technológiai beruházásokra az embereket is fel kell készíteni

Egymástól független vagy akár egymás ellen ható prioritásokként kezelik a nagyvállalatok a technológiai és a humán fókuszot – derült ki a Deloitte Globális Humán Erőforrás Trendek 2020 kutatásának jelentéséből. Pedig a COVID-19 járvány rámutatott arra, hogy a szuperfejlett technológiák csak akkor bizonyulnak hasznosnak, ha alkalmazásukra a munkavállalók is felkészültek.

Idén 10. alkalommal készült el a Deloitte globális felmérése, amelyben 119 országból, köztük Magyarországról is, csaknem 9.000 cégvezető és HR vezető vett részt. A tanulmány tíz olyan területre világít rá, amelyre a vállalatoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk annak érdekében, hogy kulcsfontosságú munkavállalóikat hosszú távon is motiválttá és elkötelezetté tudják tenni.

Központi téma: a társadalmi vállalat

Az elmúlt évekhez hasonlóan a jelentés egyik központi témája 2020-ban is az úgynevezett társadalmi vállalat (social enterprise) koncepciója volt. A felmérés olyan szervezetekre fókuszált, amelyek küldetése kombinálja az üzleti eredményességet a stakeholderek és munkavállalók igényeinek figyelembevételével. A társadalmi vállalatok kialakulásában az elmúlt évtized legmarkánsabb hatásai játszottak szerepet: a 2008-as válság, a diszruptív technológiák térnyerése, az adatmennyiség exponenciális növekedése vagy ehhez kapcsolódóan a munka és munkakörök újratervezése. A legújabb kihívás a COVID-19 járvány alakjában öltött testet, amely mind a technológia, mind a munkavállalói jólét tekintetében átalakulásokat hozott.

Ember és gép közötti partnerség

A felmérés szerint a vállalatok jellemzően egymástól elkülönítve kezelik a humán- és a technológiai erőforrások problémáját. Ez részben abból az elterjedt nézetből fakad, hogy a technológia térnyerése veszélyt jelent a humán munkahelyekre. Pedig a koronavírus-járvány mindennél jobban megerősítette, hogy a technológiai lehetőségek csak emberi hozzáértéssel és kreativitással maximalizálhatók. Ember és gép közti partnerség megteremtése tehát elkerülhetetlen: erre utalnak a 2020-as év trendjei is.

KÖZEL 9 EZER RÉSZTVEVŐ

Idén 10. alkalommal készült el a globális felmérés, a Deloitte Globális Humán Erőforrás Trendek 2020, amelyben 119 országból, köztük Magyarországról is, csaknem 9.000 cégvezető és HR vezető vett részt.

A tanulmány legfontosabb megállapításai

- A trend-előrejelzések szerint a jövőben „szupercsapatok” jöhetnek létre, amelyek egyesítik magukban az emberek és gépek egymást kiegészítő kompetenciáit. A megkérdezett vállalatok 70 százaléka már használ valamilyen mesterséges intelligencia alapú megoldást, vagy legalábbis kísérletezik vele. Ezek a szervezetek arra keresik a választ, hogy miként tudnák ötvözni az új technológiát a meglévő humán erőforrással annak érdekében, hogy jobb üzleti eredményeket érjenek el.
- A vezetők többsége ugyanis úgy látja, hogy a mesterséges intelligencia nem helyettesítheti az embert: 60 százalékuk első sorban a humán erőforrás kiegészítésére és támogatására alkalmazná a technológiát.
- Az előrejelzések szerint a következő időszakban jelentősen megnő a tudásmenedzsment értéke, ezzel párhuzamosan pedig a munkáltatói rugalmasság is fontosabbá válik.
- A kutatás szerint a hosszútávon gondolkodó cégek a bizonytalanságra sokkal inkább lehetőségként, mintsem veszélyként tekintenek. Ezáltal képesek meghatározó, jövőformáló döntések meghozatalára. A jövőorientált gondolkodásnál meghatározó lehet a cégek javadalmazáshoz való hozzáállása. A felmérés eredményei azt mutatják, hogy a vállalatok többségénél folyamatosan téma a javadalmazási stratégia átalakítása (56% foglalkozott ezzel az elmúlt 3 évben, és 64% a közeljövőben tervezi), a többség mégis bizonytalan abban, hogy miként alakítsa át a rendszerét. A trendek arra figyelmeztetnek, hogy ezen a téren is innovációra és transzparens, értékalapú változásra van szükség.
- A munkaerő-menedzsment is más stratégiákat igényel: a felmérés kitöltőinek 97 százaléka nyilatkozott úgy, hogy több és más információra lenne szüksége a munkaerővel kapcsolatban. Ehhez képest csak 11 százalék mondta azt, hogy képes valós idejű, megbízható adatokat szolgáltatni.

EY-felmérés: Hajlamosabbak lettek a korrupcióra a munkavállalók az egészségügyi veszélyhelyzet óta

Hajlamosabbá váltak a szabályok megszegésére a munkavállalók az egészségügyi veszélyhelyzet előtt elért pozíciók megőrzése érdekében – derült ki az EY közel 3600 cégvezető és beosztott megkérdezésén alapuló nemzetközi felméréséből.

Az EY Global Integrity Report 2020. január és február között 33 országból közel 3000 válaszadó részvételével készült, amely áprilisban hat országból - Kína, Németország, Olaszország, Egyesült Királyság, India, Egyesült Államokban - további 600 munkavállaló és vezető véleményével egészült ki - olvasható az MTI összefoglalójában.

A tanulmány alapján világszerte a munkavállalók harmada képes lenne etikátlanul cselekedni szakmai és anyagi előmenetele érdekében. A következő hónapokban ez az arány ráadásul tovább növekedhet a megkérdezettek 25 százaléka szerint, hiszen az alkalmazottak aggódnak az állásukért, a beszállítók nem látják biztosítottak a megrendeléseiket, a vezetők pedig a cég jövőjét féltik.

FONTOS A FELELŐS VISELKEDÉS

A válaszadók 95 százaléka úgy látja, hogy a jelenlegi helyzetben kulcsfontosságú a felelős vállalati működés, ami számottevő előnyökkel járhat a szervezetek számára.

A nemzetközi riport rámutat, hogy a társaságok etikus működését a globális gazdasági visszaesés mellett a távmunka elterjedése (33 százalék), a beszállítói láncok megszakadása (28 százalék), illetve a munkavállalói bérek és juttatások csökkenése (24 százalék) is kedvezőtlenül befolyásolja.

A válaszadók 95 százaléka úgy látja, hogy a jelenlegi helyzetben kulcsfontosságú a felelős vállalati működés, amely számottevő előnyökkel jár a szervezetek számára.

A felmérésbe bevontak szerint az etikus cégeknek hosszú távon erősödik a reputációja (50 százalék), nagyobb eséllyel szereznek új ügyfeleket (41 százalék) és könnyebb megtartaniuk a tehetséges munkatársaikat (40 százalék) is.

A távoli és irodai, azaz a hibrid munkavégzés dimenziói

Sok munkamódszertannal kapcsolatos hiedelem dőlt meg idén tavasszal. A járványhelyzet rákényszerítette a cégeket az otthoni munkavégzésre való hirtelen átállásra. Sokan viszonylag zökkenőmentesen ugrottak meg. Na de mi a helyzet most, hogy valószínűleg jön egy második karantén hullám?

A hibrid modell egy olyan munkaszervezési forma, ahol len van az irodai és a távolról végzett munka is, ám ennek kialakítása nem csak a hely függvénye: van időbeosztásban vagy szervezeti egységenként/egyénekenként váltakozó modell is. A cél, hogy a kombinációval minél több előnyt élvezhessen a vállalat mindkét modelltől, miközben a kockázatokat és veszteségeket minimalizálja. Nem elegendő, hogy mennyiségben "többet" tud valaki dolgozni, ha a hatékonyság mindemellett elvész, például későn derül ki, hogy nem jó irányba haladt a folyamat. Ezt nemcsak a végeredmény sínyli meg, hanem maga a motiváció, a mentális jóllét is, ami hosszútávon visszaüthet.

Hat dimenzió

Ennek a távoli-irodai hatékonyság problémakörnek a feltérképezésére állította össze az edUcate azt a 6 dimenziót, amelyek segítségével felmérhető a szervezeti hatékonyság, és egy átfogó kép kapható arról, hogy a távoli, illetve hibrid munkavégzés kialakításánál mely aspektusokra érdemes nagyobb fi-

gyelmet fordítani és miben kellene fejlődni. A vizsgálandó 6 dimenzió: Szerepkörök, folyamatok és struktúra; Technológia és eszközök; Vezetői támogatás; Szervezeti kultúra; Kommunikáció; Mentális jóllét. Ahhoz, hogy ne kényszerű reakciónak, hanem tudatos szervezetépítésnek bizonyuljon a hibrid működés, érdemes mind a 6 dimenzió mentén vizsgálni a folyamatokat, feltárni és kezelni a kockázatokat, fejleszteni az eddigi megoldásokat.

Közös felelősségvállalás

Komoly kérdés, hogy mennyire képes a vállalat fejlődni vagy épp alkalmazkodni az új helyzethez. A munka-magánélet egyensúlyt például még irodai környezetben is nehéz megtartani, nemhogy távolról, amikor nem is találkoznak a dolgozók. Másik példa a motiváció: a sikeres hibrid munkavégzés feltétele az elkötelezettség és a felelősségvállalás. Mindenkinek tudnia kell, hogy mi a feladata, és törekednie kell, hogy elérje a célt, méghozzá saját kontroll alatt és vállalva érte a felelősséget.

Hitelbiztosító: eddig megúsztuk, de az év végére jönnek a csődök a világgazdaságban

Az idén 26 százalékkal nő a csődök száma a globális gazdaságban – egyebek mellett ez áll az Atradius hitelbiztosító elemzésében. A tanulmány szerint 2020 első felében a vártnál kevesebb vállalat dőlt be, főleg az egyes országok mentőcsomagjai és a csődeljárások befagyasztása miatt. Ha az őszi, második hullám ellenére maradnak, vagy tovább enyhülnek a karantén szabályok, az ugyan segíti majd a gazdaság talpra állását, de elindítja a csődhullámot is. A csődeljárásokat ugyanis a legtöbb országban csak átmenetileg függesztették fel.

Az Atradius hitelbiztosító elemzése szerint a koronavírus elleni intézkedések nyomán eddig kevesebb vállalat csődött be, mint tavaly ugyanekkor, vagyis a járvány eddig nem okozott csődhullámot. A helyzet azért alakult a vártnál jobban, mert a legtöbb országban a hitelezők átmenetileg nem indíthattak felszámolási eljárást a vevőik ellen, illetve megemelték az adósságkülöbsöt is. Vanek Balázs, az Atradius országigazgatója szerint a bedőlések sorozata az év második felében kezdődik. „Vihar előtti csendről van szó, az egyes országok átmeneti intézkedéseinek hatását látjuk. Az év végére azt várjuk, hogy 26 százalékkal több lesz a csőd a világgazdaságban, mint tavaly. A legnagyobb vesztes Törökország lesz 41 százalékkal, és öt követi majd az Egyesült Államok és Hongkong 39-39 százalékkal” – mondta az országigazgató.

Portugália kerülhet a csődrangsor élére

Az elemzők úgy becsülik, hogy Európában Portugália (36 százalék) vezet majd a csődrangsorban, utána következik Oroszország (35 százalék), Hollandia (34 százalék) és Spanyolország (30 százalék). A lista első harmadában van Belgium (20 százalék), Olaszország (17 százalék) és Franciaország (15 százalék) is. A legkedvezőbb a helyzet Németországban, ahol az év végéig a bedőlések mindössze 6 százalékos növekedésére lehet számítani. Jól áll Svájc és Kanada (8 százalék), Svédország (9 százalék), Görögország (10 százalék) és Dánia (11 százalék) is. „Az intézményi-jogszabályi környezet nagyon is befolyásolja a csődök számát. A német szabályozás a bajban levő vállalat átszervezését preferálja, nem pedig a csődvédelmet. Az olasz csődeljárás olyan hosszú, bürokr-

ratikus és drága, hogy a bedőlni készülő cégek illetve a hitelezők inkább a csőd előtti egyezségi megállapodásokon keresztül, a bíróságon kívül próbálják menedzselni a felszámolást. A jelenlegi holland szabályozás pedig arra készíti a nem stabil cégeket, hogy becsődöljenek, és egy új vállalat alapításával folytassák a tevékenységüket.” – mondta az országigazgató.

BIZONYTALAN JÖVŐ 2020-ben a legtöbb országban csökkenhet a csődök száma, ám lesznek ellenpéldák is. Ahol későn fagyasztották be a csődeljárásokat, ott romlani fog a helyzet. Ez történhet Spanyolországban, Ausztráliában, Kanadában, vagy éppen Franciaországban is.

A vakcinától függ a jövő

A jövő évi adatokat az határozza meg, megszületik-e a koronavírus elleni vakcina 2021 első felében, és hogy milyen ütemben enyhülnek a karantén szabályok. Az optimista forgatókönyv szerint a legtöbb országban csökken majd a csődök száma, kivéve azokat az országokat, amelyek későn fagyasztották be a csődeljárásokat. Így például Spanyolország 44 százalékos becsődölési arányra számíthat, de romlik majd a helyzet Ausztráliában (34 százalék), vagy Kanadában és Franciaországban (22 százalék) is. 2021-ben a legjobban Görögország áll majd, ahol az ideighez képest 25 százalékkal lesz kevesebb csőd, a második Csehország (-17 százalék), a harmadik pedig Új-Zéland (-14 százalék).

Magyarországon a vállalkozások 17 százaléka került súlyos helyzetbe a járvány miatt és 22 százalék számol be romló kilátásokról. A cégek 68 százaléka tapasztal beszállítási problémákat. Ugyanakkor a nyáron egy hónap alatt majdnem 3 ezer céget alapítottak Magyarországon. Vanek Balázs szerint ezt részben a munkanélküliség növekedése magyarázza, hiszen ez együtt jár a kényszervállalkozások számának erősödésével. Az országigazgató ezért is tartja fontosnak, hogy a magyar kormány az ősszel milyen további intézkedésekkel segíti a gazdaságot.

Az MGYOSZ XXII. közgyűlése képekben

Július 29-én megtartotta tisztújító közgyűlését az MGYOSZ, ahol egyhangú szavazattal, negyedszer is Dr. Futó Pétert választották meg a szövetség elnökévé. Felcsuti Zsolt és Lakatos Péter társelnökök maradtak. A régiek mellett egy új alelnök lett, dr. Gordos Péter személyében, aki a MOL-csoport szabályozási és közkapcsolati igazgatója. Új elnökségi tagok: Söpkéz Sándor, az EastEuroCo Executive Search Group ügyvezető partnere és Tibor Dávid, a Masterplast Nyrt. elnöke.

Érkezés, regisztrálás

Szendrey Silvia,
a Mandátumvizsgáló Bizottság tagja

Dr. Futó Péter, régi-új elnök, Wimmer István főtitkár,
dr. Vértes András levezető elnök

Gál Pál Zoltán, Csaposs Noémi

Előterben: Gablini Gábor

Rudas László

Szavazás

Gratuláció az új alelnöknek, dr. Gordos Péternek

Derűtség az elnöki asztalnál

A negyedszer megválasztott elnök,
Dr. Futó Péter dr. Vértés Andrással

A járvány okozta válság leküzdésére irányuló kezdeményezéseket támogat az Európai Unió

Több mint kétszáz kezdeményezés részesül 60 millió euró (mintegy 21 milliárd forint) összegű uniós finanszírozásban, hogy a koronavírus-járvány okozta válság leküzdésére irányuló innovatív megoldásokat dolgozzanak ki. A támogatottak között több magyarországi intézmény és vállalkozás is szerepel - közölte az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT).

A Budapesten működő uniós intézet tájékoztatása szerint a 25 országból 212 partner összefogásával megvalósuló 62 új innovációs projekt olyan megoldások kialakításán dolgozik, amelyek közvetlenül a koronavírus-világjárvánnyal kapcsolatos kihívások leküzdését célozzák. A vállalkozásokat támogató uniós finanszírozás pedig 145 olyan induló vagy növekvő innovatív vállalkozást segít, amelyek működését megnehezítette a koronavírus-válság.

A támogatásra kiválasztott 207 projekt és vállalkozás innovatív fejlesztése azonnali megoldásokat nyújt több kulcsfontosságú területen, ilyen az egészségügy, a digitalizáció, az

AZ EIT FELADATAI

Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) uniós szerv, 2008-ban hozták létre Európa innovációs képességeinek erősítésére.

élelmiszer-ellátás, a városi mobilitás, vagy a levegőben megtalálható szennyező anyagok csökkentése. A projekteknek 2020 végéig kell megvalósulniuk.

Magyarországon támogatásban részesül mások mellett a biometrikus azonosításon alapuló, készpénz- és bankkártyamentes fizetési megoldásokat fejlesztő PeasyPay Kft. és az egészségügyi adatokat feldolgozó Attributix Kft. Ezen kívül magyar partnerek működnek közre egyebek mellett a nemzetközi együttműködésben megvalósuló Team Discover betegmegfigyelési rendszer kifejlesztésében, valamint a válság közepette segítséget nyújtó önkéntesek koordinálását elősegítő CoVCAP projektben is.

Koronavírus: 128 millió euró uniós finanszírozás 23 új kutatási projekt számára

Az Európai Bizottság a továbbra is elhúzódó koronavírus-világjárványra válaszul 128 millió euróval támogat 23 új kutatási projektet a Horizont 2020 kutatási és innovációs program keretében.

A projektek 40 ország 347 kutatócsoportjának részvételével valósulnak meg. Három projektben magyarországi kutatóműhelyek is részt vesznek. A Bizottság jelenleg a támogatási megállapodásokról tárgyal a kiválasztott kedvezményezettekkel.

A finanszírozás lehetővé teszi majd a kutatók számára, hogy a létfontosságú orvosi eszközök és felszerelések gyors előállítását szolgáló ipari kapacitás megerősítése, az orvosi technológiák és digitális eszközök kifejlesztése, a járványhelyzetre adott válaszhelyzetek viselkedésbeli és társadalmi-gazdasági hatásainak elemzése, valamint a nagy

betegcsoportok eseteiből levont következtetések révén segítsék elő a járvány és annak következményeinek kezelését

Marija Gabriel, az innovációért, a kutatásért, a kultúráért, az oktatásért és az ifjúságért felelős biztos így nyilatkozott: „A Horizont 2020 keretében nyújtott sürgősségi finanszírozás lehetővé teszi a kutatók számára, hogy gyorsan dolgozzanak ki megoldásokat a betegek, az egészségügyi dolgozók, a kórházak, a helyi közösségek és a vállalatok számára és velük együttműködésben. Az eredmények javítani fogják a betegek koronavírus-fertőzés utáni felépülési és túlélési esélyeit. Biztató látni, hogy a kutatói

közösség ilyen gyorsan és határozottan mozgósítja erőforrásait.”

Thierry Breton, a belső piacért felelős uniós biztos a következőket tette hozzá: „A felhívás kiváló fogadtatása azt mutatja, hogy rengeteg új ötlet áll rendelkezésre a koronavírus kezelésére, ideértve az új digitális egészségügyi megoldásokat is. A digitális megoldások és technológiák lehetővé tették számunkra, hogy a kijárási korlátozások alatt is kapcsolatot tartsunk és együttműködjünk egymással. A vírusra adott hosszú távú válaszlépések és rezilienciánk növelése szempontjából is alapvető szerepet fognak játszani.”

Jóslás, tudományos alapon

Jósolni nehéz – különösen, ami a bonyolultabb rendszereket illeti! Jó hír viszont, hogy ez a képesség egyre megbízhatóbbá fejleszthető. S minél bonyolultabb a rendszer, annál hajlamosabb az inputok egész kis változásaira is kiszámíthatatlanul reagálni – „pillangó-hatás” –, és annál inkább ellenáll a modern prognosztika prediktív algoritmusainak. Kiinduló tanulságok a könyvből a könyvhöz.

„A történelem arra tanít bennünket, hogy a jóvendülés képessége rokon értelmű a hatalommal. A mai »jóvendülés«, e könyv központi témája, pedig már a modern, informatika-alapú prognosztika.” (Idézetek a könyvből, kiemelések tőlem.)

Erről szól: „Ez a könyv nem akarja azt taglalni, mely előrejelzések működnek, és melyek nem. Azt viszont meg akarom értetni, hogy ezek a jóvendőmondók valóban folyamatosan itt vannak körülöttünk, és, még ha nem is látjuk őket, előrejelzéseik személyesen érintenek bennünket. Követjük bennük egy sokkal szélesebb körű vita fonalát, amely arra vonatkozik, hogy az egyre nagyobb pontossággal működő, jövőt felvázoló térképeknek köszönhetően miként változik meg itt az életünk. E könyv az én kísérletem arra, hogy ezeket a digitális bálványokat (a modern jósokat és prediktív technikákat – OP) megfoszszam misztikus látszatuktól. Hogy elmeséljem, honnan jönnek és miből állnak. Hogy bemutassam úgy erejüket, mint gyengéiket.”

Mindezek alapja „két forradalmi átalakulás: a komplexitáselmélet felemelkedése és a digitális forradalom.” (Vespignani mindkettőt részletesen ismerteti.)

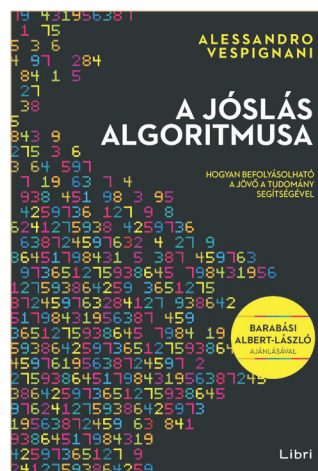
A Big Data eljövetele, adat-hiperözön „A kilencvenes évek végén forradalom vette kezdetét, amely a szó átvitt értelmében robbanást idézett elő a jóvendülés területén. Társadalmi gazdasági természetű adatok egész hullámlökése zúdult ránk, olyan adatoké, amelyek rólunk árulkodnak. Megrajzolják, hogyan mozgunk, mi tetszik nekünk, kik a barátaink. Rögzítik, hogyan reagálunk mindarra, ami a világban történik, feljegyzik

gondolatainkat, véleményünket, a technika világával való érintkezésünket, szervezetünk működését. (Mára már minden telefonbeszélgetésünk, üzenetváltásunk helyét, idejét, esetleg tartalmát, minden pénzmozgásunkat, s egyre inkább azt is, merre járunk, hol tartózkodunk, s ezek révén, hogy kikkel találkoztunk, létesítettünk kapcsolatot. És még számtalan mást is rólunk – OP) Az algoritmusok hovatovább előrejelzések egész áradatát kezdik produkálni mindazzal kapcsolatban, ami érinti a társadalmat, a járványok terjedésétől a természeti csapások kezeléséig vagy a politikáig. Még megdöbbentőbb azonban az a mód, ahogyan a prognózisok beszivárogtak a magánéletünkbe. Az algoritmusok feltárják, mi tetszik nekünk, mire van szükségünk, kik a barátaink, vagy épp mik a politikai vagy vallási nézeteink.” Politikai akcióknál már „talajszinten”, azaz embercsaládra mind pontosabban megmutatják egyebek közt, kiket érdemes a szervezőknek mozgósítás céljával felkeresni, kik mibe bevonhatók. Ha pedig rászabadulnak a Big Data aranybányáira, kevés titkunk marad előttük, bármit is akarjanak tőlünk.

Prognosztizálható viselkedésű társadalmi atom. „Az előrejelzések tudománya adatok, matematikai modellek, valamint a mesterséges intelligencia fúziójával fejlődött nagyot. Az emberből társadalmi atomot alkotva, előre jelezhető egységet hozott létre belőle.”

Üdv az egyre szebb új világunkban! Vespigniani olyan betekintéseket ad és lehetőségeket mutat, amilyenekről nemrég még a legmerészebb technomese-mondók sem álmodtak.

Dr. Osman Péter

A JÓSLÁS ALGORITMUSA

Hogyan befolyásolható a jövő a tudomány segítségével?

Alessandro Vespignani
Libri Könyvkiadó, 2020

Bankok a történelemben: innovációk és válságok

A modern világ kevés intézménye körül kering annyi tévhit, félreértés, szándékosan gerjesztett ellenérzés, mint ami a bankokat övezi. A pénz valóban óriási hatalmat képes adni, s ezt még nagyobbnak látják azok, akik rászorulnak másokéra, vagy más-ként szenvednek hátrányt a pénzzel megszerezhető erőfölénnyel szemben. Alapvető tudnunk, hogy valójában a bank is ugyanolyan „cég”, mint bármi más.

Am ez az ugyanolyan „cég” kiemelkedően nagyerejű árucikkkel kereskedik. Nem gonosz, nem kapzsibb, mint bármilyen más piaci szereplő, viszont fel sem áldozhatja tulajdonosai profitját a jószág – közérdek, emberiség – oltárán.

„A kötet célja a ma ismert bankrendszerek kialakulásának és fejlődésük főbb mérföldköveinek bemutatása a korszakot meghatározó innovációk és válságok tükrében. Mindez pedig azért fontos, hogy a banktörténelem tanulságaiba kapaszkodva jobban megértsük és könnyebben tudjuk történelmi perspektívába helyezni a pénzügyi rendszer, azon belül pedig különösképpen a bankrendszer jelenlegi és közeljövőbeli kihívásait.” (Idézetek a könyvből, kiemelések tőlem.)

„Pénzügyetek már az ókorban is voltak, és már akkor is, csakúgy, mint később, az innovációk adtak lökést a pénzügyi fejlődésnek, s általa a gazdaság és a társadalom fejlődésének is. Ez a folyamat a történelem során fokozatosan gyorsult, ráadásul egyre szélesebb körűvé vált a banki szolgáltatások igénybevétele a társadalomban. A harmadik ipari forradalom eredményeként a 20. század jelentette az igazi változást a pénzügyi rendszerben. Egyre nagyobb teret nyert az informatika, miközben a globális pénzügyi rendszerben is gyökeres változások zajlottak le. Korunkban a pénzügyi rendszert a korábbi évszázadokhoz képest villámgyors sebességgel fogják megváltoztatni a technológiai újítások. Ezek, amellet, hogy komoly lehetőségeket kínálnak, komoly kihívásokat jelentenek a pénzügyi rendszer stabilitása, a szabályozó hatóságok, de még a monetáris politika szempontjából is.”

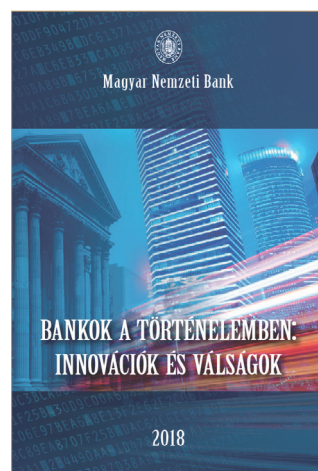
A modern államokban a bankrendszer

stabilitása és megbízhatósága elsőrangú közérdek. Ezt szolgálják a szabályozó hatóságok és a felügyeleti rendszerek. Ez olykor ütközik egyes bankok profitérdekeivel, amit az utóbbiak nemritkán olyan fejlesztésekkel igyekeznek megkerülni, amelyek kívül esnek a szabályozások meglévő határain. A harctér neve innováció.

Erről szól: „Könyvünk egy izgalmas gazdaságtörténeli utazásra invitálja az Olvasót, amely során megismerheti a bankrendszer fejlődését a kezdetektől napjainkig. Emellett az egyes korszakok pénzügyi rendszerét tárgyaló részek előtt bemutatjuk az adott korszak történelmi és gazdasági hátterét is, ami nemcsak nélkülözhetetlen az adott korok pénzügyleteinek megértéséhez, de egyben számottevően formálta is a pénzügyi rendszerek fejlődését.”

„Jelen kötet egy fúziós könyv, ahol a történelem fuzionál a pénzügyekkel és a közeljövő kutatásaival. Reményeink szerint az olvasónak is segítséget nyújthat önálló vélemény kialakításában a bankrendszer jövője kapcsán. Egyaránt érdekes lehet azok számára, akiket a történelem érdekel, (szintúgy akiket a pénz- és a bankrendszer múlt-, jelen-és jövőbeni működése – OP), valamint akiket a digitalizáció, kezdve a pénzügyi rendszerben dolgozó szakértőktől az egyetemi és főiskolai oktatókon, hallgatókon át egészen a téma iránt hobbiszinten érdeklődő olvasókig. A kulcsfogalmak és a kiemelkedő történések jobb megértését az infoboxok segítik, ill. a keretes írások teszik színesebbé és élvezetesebbé a banktörténelmi események közötti barangolást.”

Dr. Osman Péter

BANKOK A TÖRTÉNELEMBEN: INNOVÁCIÓK ÉS VÁLSÁGOK

Magyar Nemzeti Bank,
2018